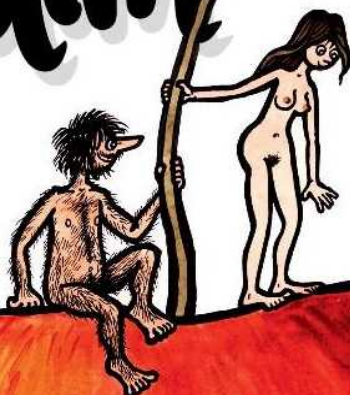

Radim Uzel

Zvíře
nadržene!

repraeta

Radim Uzel

Radim Uzel

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

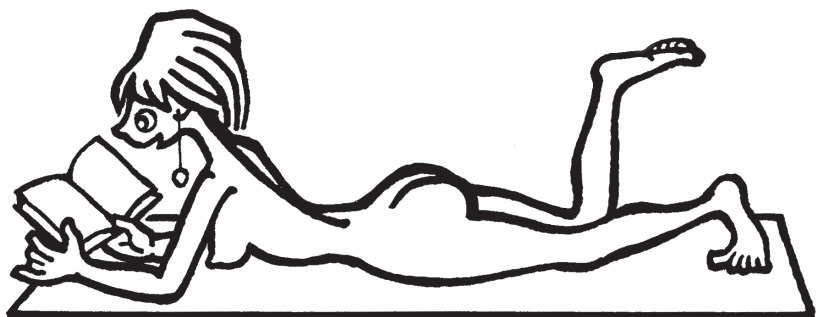
Copyright © Radim Uzel, 2020
Illustrations © Jiří Winter – heir, 2020
Cover © Jiří „Arbe“ Miňovský, 2020
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2020

ISBN 978-80-7557-236-3 (print)

ISBN 978-80-7557-822-8 (ePub)

ISBN 978-80-7557-823-5 (mobi)

ISBN 978-80-7557-824-2 (pdf)

Místo předmluvy

Jel jsem tuhle vlakem z Prahy domů do Černošic. Na Smíchově si naproti mně sedl člověk, který se tvářil zarputile. S nenávisným pohledem mě za chvíli oslovil: „S vašema názorama bych radši nejezdil veřejnou dopravou, pohyboval bych se kanálama.“ Tak jsem se trochu lekl. Ne snad těch kanálů, ale hrůzu budil ten pomstychtivý pohled. To už nebyla jenom špatná nálada, ale čirá nenávisť. Tak jsem mu řekl, že vypadá na to, že těma kanálama by měl cestovat spíše on. Byla to nepochybná urážka, ale co mě má nějaký člověk posílat do kanálu jenom za mé názory. A vůbec neřekl jaké.

To jsem si ale pěkně naběhl. V Radotíně vystupoval a vyzval mne, abych vystoupil taky, že si to venku spolu vyřídíme. Představte si, že mě ten člověk chtěl asi na nádraží zmlátit. Nebil jsem se s nikým už skoro sedmdesát let a proti tomuto neurvalci jsem neměl nejmenší šanci. Tak jsem nevystoupil a doma jsem se s tímto kuriózním zážitkem svěřil manželce. „Možná si tě s někým spletl,“ pravila moje dobrá žena, která mne zná už víc než půl století. „Ještě že jsi nevystoupil,“ odušila v předtuše mých vpravdě chabých zápasnických zkušeností.

Doma jsem usedl ke konečné úpravě této knížky, která se měla jmenovat „Partnerské soužití v kostce“. Není totiž jenom o sexu, ale o tom celém umění, jak žít ve dvou a co všechno to může zkomplikovat. Tak

jsem to raději nazval „Zvíře nadržené“. Není to však o tom vztekem nadrženém chlapovi z vlaku, ale o nás všech ostatních, kteří jsou také tak trochu nadrženi. Naštěstí ne nenávisť. Čím nadrženi, to už se dočtete třeba hned ve druhé kapitole.

A pokud bude mít někdo chuť mě za tuto knížku zmlátit na nádraží, tak už předem prohlašuji, že nevystoupím a raději uteču.

Radim Uzel

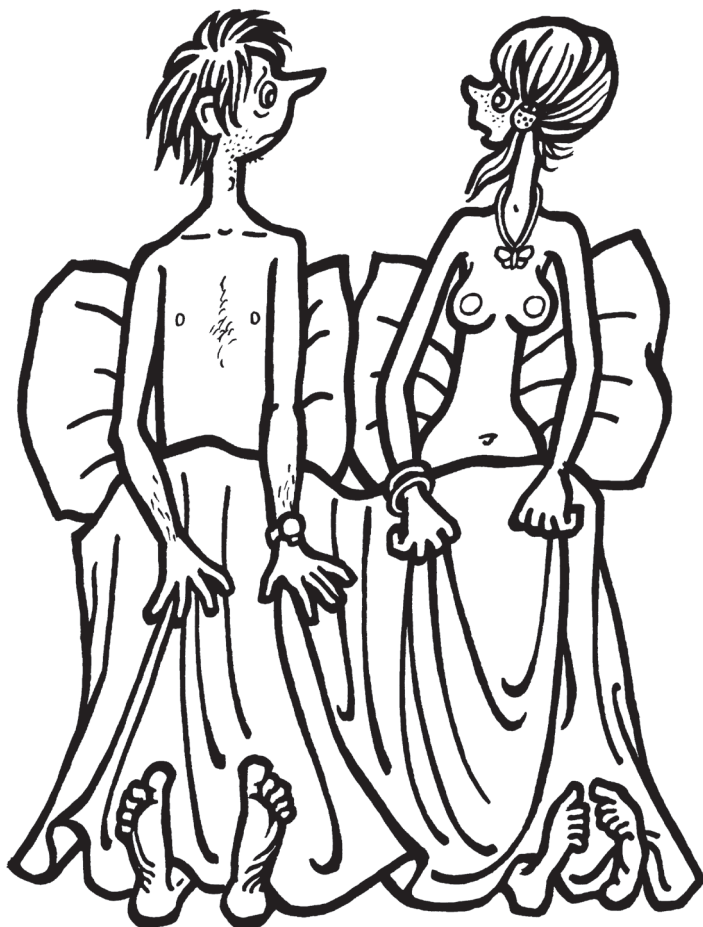
1. Biologická pravidla jsou věčná

Čeština má tak trochu nevýhodu ve vysvětlení významu slova „sex“. Latinsky to samozřejmě znamená „pohlaví“, ale když se to má vysvětlit česky, zavání to vždycky tak trochu nemravností. Proto se v seriózních publikacích raději volí slovo „gender“, o kterém často ani mnozí maturanti netuší, co vlastně znamená. Taky se slovem „pohlaví“ jsou problémy. Jedno takové nedorozumění jsem zažil už jako žák obecné školy, když jsme dostali zadán slohový úkol „popis naší třídy“. Na čestném místě stála mohutná hlava J. V. Stalina (jak jinak v roce 1950?) Jak to nazvat? Snad „Stalinovo poprsí“? To je ale trochu nemravné. A navíc žádná prsa soudruh Stalin nemá. Je to jenom hlava. Tak zvítězil termín „Stalinovo pohlaví“. Soudružka učitelka nebyla spokojená.

Samozřejmě jsme v té době taky naprosto neznali pojem „sexuální výchova“. Dodnes je pro mnohé ctnostné pedagogy nepatřičný. Bláhově se domnívají, že se týká především jakéhosi sexuálního know-how, tedy návodu, jak správně sexuálně obcovat, tedy jakousi souložní propedeutiku. „Přece nebudete provádět sexuální výchovu u předškolních dětí,“ ozývá se často z řad mravokárců, kteří netuší, že i v tomto útlém věku je mládeži vhodné vysvětlit rozdíl mezi pohlavími, protože skoro každé dítě již v útlém dětství často z vlastní zkušenosti ví, že kluci to mezi nohama mají jiné než holky. A ani si nemusí hrát na doktora.

Před významem slova „sex“ váhala nedávno i angličtina neznalá turistka přistávající letadlem na londýnském letišti Heathrow. Dostala od stevardky palubní průvodku, tedy jakýsi krátký dotazníček, kde vyplňuje jméno, bydliště a „sex“. Ti indiskrétní Angličané totiž ještě nedávno, v dobách před utajováním, chtěli vědět, zda jste muž nebo

žena. Bohužel to dnes už mnozí cestující ani nevědí. Jak to bylo snadné ještě před několika lety. Napsali jste prostě „male“ nebo „female“, nebo M či F. Prostuduchá Češka je překvapena, že soused píše „male“ a hned přemítá, co má asi malého. V rozpacích pak do rubriky napíše „2x týdně“. Naivně se domnívá, že slovem „sex“ se pátrá po rozměrech genitálu, či po frekvenci pohlavních styků.

Ale nechejme stranou ty nové výmysly se třetím, čtvrtým, nebo já nevím jakým pohlavím. Ať už se cítíme jako muž, žena, ženomůž nebo mužožena, zůstává nad slunce jasnějším faktem, že základní součástí lidství je naše sexualita. Bez sexuality je nemyslitelný život člověka na Zemi, protože nejdůležitější funkcí sexuality je prokreace – rozmnožování. Tento znak člověk sdílí s velkým množstvím ostatních živočichů. Rozmnožovací funkce má nehlubší biologické kořeny. Ty jsou zajištěny složitým přírodním mechanismem – hormony ovlivněnou tvorbou zárodečných buněk – ženských vajíček a mužských spermií. Jedině jejich spojení může dát vznik novému lidskému jedinci.

Kromě těchto prastarých biologických kořenů je sexualita také úzce spojena s lidským chováním. Asi vám neprozradím žádné tajemství sdělením, že základní vlastností lidské psychiky je vzájemné sexuální puzení dvou lidských bytostí opačného pohlaví. Právě tento párový charakter sexuálního spojení provázený pocity slasti dává lidské sexualitě další společenský rozměr. To zvířata neznají, to zná jenom člověk. Kromě své *prokreační* – rozmnožovací funkce je lidská sexualita obdařena ještě funkcí *rekreační*. Sexuální styk nám přináší potěšení, radost a pocit blaha. Lidská sexualita tak nabývá další rozměry sociální a kulturní. Člověk je sice stále živočich – zvíře, ale už má v sexualitě něco navíc. Lišíme se tím od sexuálních standardů všech ostatních asi 4300 druhů savců našeho světa.

Na první pohled zcela jasná skutečnost – znalosti o tom, že se člověk rozmnožuje způsobem pohlavním, jsou obecně známé i školním dětem. Ovšem mluvit o tom ve společnosti a nahlas je pro mnohé i vysoce postavené politiky nemravné. Vzpomínám si na televizní debatu týkající se populační politiky, kde účastníkem byl také tehdejší ministr školství profesor Piřha – vedlejším povoláním katolický kněz. Důrazně se rozhořčil a protestoval proti mé zmínce o antikoncepci: „Nemluvte tady o takových nemravnostech, když diskutujeme o populační politice!“ „Ale, pane profesore, antikoncepce s populačními problémy přece souvisí. Vždyť i vaši rodiče museli mít spolu pohlavní styk. Na dítě narozené ze zkumavky věkově nemáte,“ odpověděl jsem

bezelstně. Politik zrudl, zaujal ke mně ryze nepřátelský postoj, a nakonec mi dokonce odmítl podat ruku. Představa souložících rodičů zmíněná před celým národem tohoto ctnostného starce rozhořčila a pobouřila. A kdyby to byl pouze katolický duchovní, tak bych se ani nedivil. Ale byl tehdy také ministrem školství České republiky!

Dnes už asi i mladší školní věk skýtá poznatek, že nejen člověk, ale většina savců nežije v páru tvořeném dospělou samicí a dospělým samcem, kteří se společně starají o své potomstvo. Řada druhů se vyznačuje izolovaným životem příslušníků obou pohlaví, kteří se setkávají jen za účelem kopulace a rozmnožování. Naprostá většina samců také neprojevuje žádnou rodičovskou péči. Jejich funkce končí předáním spermií. Ani u zvířat žijících ve smečce samci často nerozeznávají své potomky od ostatních mláďat pocházejících od jiných samců. Samozřejmě i zde existují určité ojedinělé výjimky.

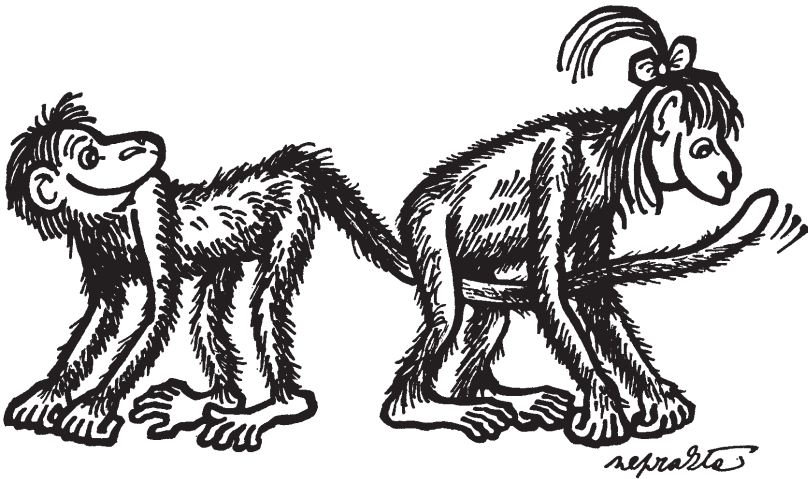
Všechny druhy sociálně žijících savců pak provozují svůj pohlavní styk na veřejnosti, před zraky všech ostatních příslušníků zvířecí skupiny. Snad jenom u šimpanzů může vznikat jakési dočasné „manželství“, kdy se samice se samcem vzdalují a nějaký čas žijí v ústraní. Tato skutečnost však nebrání šimpanzí samici, aby se v tomtéž cyklu oddávala ještě navíc veřejnému sexu s ostatními příslušníky tlupy.

Dalším typicky lidským sexuálním znakem je takzvaná skrytá ovulace a téměř nepřetržitá plodnost. Dospělé samice většiny savčích druhů inzerují svou plodnost nápadnými zrakovými a pachovými signály, někdy nápadnou změnou svého chování. V ostatních dnech samce odmítají a jsou také pro tyto samce nepřitažlivé. Sexuální spojení slouží tedy výhradně k oplodnění, tito živočichové rozhodně nepěstují sex pro radost a potěšení.

Skrytá plodnost a trvalá sexuální přitažlivost slouží u člověka k rekreačnímu sexuálnímu spojení. Na rozdíl od většiny ostatních savců lidské mládě vyžaduje ke svému dokonalému vývoji rodičovskou péči od matky i otce. Tato párová rodičovská péče je tak u člověka zakotvena také evolučně – takové dítě má daleko větší předpoklady ke svému přežití než dítě opatrované pouze matkou. Skrytá ovulace

a oboustranná sexuální aktivita i v době relativní neplodnosti tak „udrží tatínka doma“.

Jako každý přírodní úkaz má i tato rekreační sexuální aktivita své druhové výjimky. Sexualitu od reprodukce dokáží oddělit a náznaky rekreační aktivity provozovat také někteří delfini a šimpanzi bonobo. Sexuální život těchto trpasličích šimpanzů je ze všech živočišných druhů asi nejvíce podobný člověku. Šimpanz bonobo umí souložit v misionářské poloze tváří v tvář, pěstuje orální sex, zná polibky jazykem, a dokonce jsou u něho popsány znaky prostitučního chování – samice souloží za banán. Tato odměna však musí být předána až po uskutečnění sexuálního aktu. Pokud samice dostane banán dříve, tak zpravidla uteče. Tento šimpanzí zvyk ostatně také převzala lidská prostituce – platí se zpravidla až po skončení aktu.

Také orální sex vychutnávají bonobové se stejnou radostí jako Američané v éře prezidenta Billa Clintona. Velmi dobře víme, že právě orální sex zachránil tomuto americkému prezidentovi setrvání ve funkci. S proslulou stážistkou Monikou Lewinskou totiž nesouložil klasickým způsobem. Jeho přísaha před senátním výborem „No sex!“

byla tedy pravdivá. Američané si řekli: „Když může pan prezident, můžeme také!“ A Evropa následovala jenom o několik let později. Někteří sexuologové tvrdí, že právě touto renesancí orálního sexu vlastně začalo 21. století.

Americký odborník na fyziologii sexuality Jared Diamond označuje člověka za živočicha s nejpodivnějším sexuálním životem a shrnuje šest nejvýraznějších rozdílů mezi sexualitou lidskou a obecně živočišnou:

1. Ve většině lidských společností nakonec muži a ženy vstupují do dlouhodobého párového vztahu – „manželství“. Tento vztah pak ostatní členové příslušné společnosti uznávají jako dohodu. Z této dohody pak plynou pro oba účastníky vzájemné závazky. Pár se poté většinou opakovaně oddává sexu. Většinou nebo výlučně mezi sebou.
2. Nádavkem k tomu, že je sexuálním svazkem, manželství je i partnerstvím pro společnou výchovu dětí, které z něj vzešly. Konkrétně platí, že lidští samci běžně poskytují rodičovskou péči stejně jako lidské samice.
3. Buď manžel a manželka (případně manželky, respektive v ojedinelých případech manželé) vytvořili pár (nebo příležitostně harém), nežijí osaměle ve vymezeném teritoriu, které brání před jinými páry, nýbrž uvnitř společnosti dalších párů, s nimiž ekonomicky spolupracují a sdílejí přístup do společenského teritoria.
4. Manželští partneři se věnují sexu v soukromí. Jsou-li při tom přítomni další lidé, partnerům to ve většině případů vadí.
5. Lidská ovulace je spíše skrytá než inzerovaná. To znamená, že krátké období plodnosti žen kolem ovulace je obtížně zjiřitelné nejen pro jejich potenciální sexuální partnery, nýbrž i pro většinu žen samotných. Sexuální vnímavost ženy není omezena jenom na vlastní čas plodnosti, ale pokrývá celý její menstruační cyklus, nebo jeho většinu. Z toho plyne, že k většině lidských souloží dochází v době nevhodné pro početí. Účelem lidského sexu je tedy zejména radost a potěšení, nikoliv pouze oplodnění.

6. Všechny ženy procházejí ve vymezeném období – zpravidla mezi čtyřicátým až padesátým rokem života – klimakteriem, po kterém následuje menopauza a naprosté zastavení plodnosti. Muži obecně tímto obdobím neprocházejí. Samozřejmě i muž má občas problémy s plodností v kterémkoliv věku. Neexistuje však žádný hromadný výskyt mužské neplodnosti v určitém věku. Na rozdíl od ženy u muže neexistuje univerzálně věkem načasované zastavení plodnosti.

Ženská ovulace, která představuje období nejvyšší plodnosti, je tedy na rozdíl od antropoidních opic skrytá. Rozhodně se u ženy neprojevuje nápadně červeným zadkem jako u šimpanzí samice. Nicméně jakési na první pohled neviditelné signály ovulace má i žena k dispozici. Veliké překvapení znamenalo zjištění, že striptérky v ovulačním období dostávají vyšší finanční odměny. V USA se ty dolarové bankovky strkají slečnám za okraje prádla. Hodnota zastrčených bankovek odpovídá fázi jejich menstruačního cyklu. Muži pravděpodobně podvědomě vnímají zdánlivě neviditelné signály momentální vyšší plodnosti svlékajícího se děvčete. Je zajímavé, že pokud dotyčná dívka náhodou užívá antikoncepční tablety, hodnota zastrčených dolarů zůstává stejná. Efekt skryté plodnosti se ruší, protože tady skutečně žádná plodnost neexistuje.

Biologické a sociální vlivy tak tvoří v lidské sexualitě vzácnou symbiózu. Pod pojmem *sexualita* pak nerozumíme jenom *sexuální chování*, ale také *sexuální prožitek*, což je kategorie podstatně hůře uchopitelná a výzkumy sledovatelná.

Některé znaky lidské sexuality platí univerzálně a jejich výskyt můžeme sledovat napříč časem a světadíly. Po celou dobu existence lidstva takto s největší pravděpodobností platí párový charakter lidského sexuálního chování. Skupinové sexuální aktivity představují pouze výjimku. Určité váhání vidíme v zařazení skupinové sexuální aktivity mezi úchylky. Cítíte v češtině ten drobný rozdíl mezi slovy „úchylka“ a „odchylka“? Toto chování nebude asi v pravém slova smyslu deviantní, v moderní společnosti je můžeme spíše považovat

za jakousi libůstku, Skupinová sexualita tak slouží ke zpestření sexuálního kontaktu.

Další transkulturní a všeobecně platnou charakteristikou lidského sexu je relativně nízká vzájemná erotická atraktivita příslušníků stejného pohlaví. Jak bude ještě v dalších kapitolách řečeno, výjimku z tohoto jevu není možno zařadit mezi úchytky. Dříve byla často homosexuální orientace odsuzována, v minulých dobách byla dokonce i kriminalizována. S takovým postojem se někdy můžeme setkávat v různých společenstvích až do dnešních dnů.

Také nižší atraktivita sexuálně nezralých objektů je všeobecně platným znakem biologie lidské sexuality. Stejně jako homosexuální orientace, tak i pedofilní zaměření představuje výjimku v sexuálním chování člověka. Ani v tomto případě není jeho zařazení mezi deviace zcela jednoznačné. I zde totiž existují v posuzování této aktivity četné transkulturní a historické rozdíly. V některých společnostech (zejména v antickém Řecku a Římě) byla pedofilní aktivita obecně tolerována a považována za sexuální normu.

Podle Ernesta Bornemana neexistuje snad spornější aspekt sexuální abnormality nežli pedofilie. Mnoho mužů a žen s vysokou inteligencí a nespornou etikou s pedofilii nejen souhlasilo, ale považovalo ji dokonce za přímou výchovnou povinnost a jedinou skutečně účinnou metodu výchovy mladých lidí. Dokonce i někteří sexuologové se s tímto názorem ztotožňují a sexuální aktivitu s nezletilými, zejména pokud není doprovázena násilnými prvky, považují za přirozenou a neškodnou. Současně bývá poukazováno na to, že zákonem stanovený věk sexuálního konsensu (u nás 15. rok věku) je zbytečně vysoký a neodpovídá přirozenému rozvoji sexuální aktivity dítěte. Ještě o tom bude řeč v dalších kapitolách. Největší nebezpečí pro dítě totiž nepředstavuje samotná sexuální aktivita, ale panika dospělých a trapnost soudního procesu.

Mezi další typické znaky biologie lidské sexuality patří vyšší sexuální aktivita mužů, jejich vyšší agresivita a dominance. O všech těchto charakteristikách bude pojednáno v příštích kapitolách stejně